REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

RP.63.107.30.1.2024

Gdańsk, dnia 5 lipca 2024 r.

Pani
Anita Galant
Wójt Gminy Smętowo Graniczne
Urząd Gminy Smętowo Graniczne
ul. Dworcowa 10
82-230 Smętowo Graniczne

Szanowna Pani Wójt,

wnioskiem z dnia 18 czerwca 2024 r., doręczonym w dniu 19 czerwca 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, zwróciła się Pani z prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie problematyki dotyczącej środków z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kontekście ujmowania ich w umowie w sprawie udzielenia dotacji z terminem rozliczenia dłuższym niż 31 grudnia roku budżetowego oraz ujmowania w wieloletniej prognozie finansowej wydatków realizowanych z udziałem tych środków w kolejnych latach budżetowych.

Ustosunkowując się do przedmiotowego wniosku, w pierwszej kolejności wskazać należy na wybrane regulacje prawne zawarte w uchwale nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (znak RM-0611-2230-22); źródło: https://www.gov.pl/web/premier/rzadowy-program-odbudowy-zabytkow.

W załączniku do tego dokumentu (Szczegółowe zasady i tryb udzielania dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków) na uwagę zasługują w szczególności zapisy ujęte w § 11, gdzie m.in. postanowiono:

2.Wypłata dofinansowania z Programu na podstawie promesy może nastąpić jednorazowo ***lub w transzach,*** *w zależności od okresu realizacji inwestycji zgodnie z następującymi zasadami:*

1) w przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy wypłata pełnej kwoty dofinansowania z Programu określonej w promesie następuje po zakończeniu realizacji zadania inwestycyjnego;

2) w przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych ***w okresie dłuższym niż 12 miesięcy*** *na podstawie jednej umowy wypłata środków wynikających z promesy nastąpi w dwóch transzach, każdorazowo po zakończeniu określonego etapu prac w ramach realizacji zadania inwestycyjnego: (...)*

3. We wniosku o wypłatę dofinansowania z Programu wnioskodawca składa oświadczenie o:

1) zakończeniu realizacji zadania inwestycyjnego w przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych w terminie nie dłuższym niż 12 miesięcy;

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

2) odpowiednio – o zakończeniu realizacji danego etapu zadania inwestycyjnego lub zakończeniu zadania inwestycyjnego, w przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych ***w okresie dłuższym niż 12 miesięcy.***

Z istoty ww. zapisów należy wnioskować, że realizacja zadań objętych dofinansowaniem może następować w okresie dłuższym niż 12 miesięcy. Wówczas jednak wypłata środków następuje w transzach, każdorazowo po zakończeniu określonego etapu prac w ramach realizacji zadania inwestycyjnego.

Powyższa sekwencja wypłaty środków w perspektywie dłuższej niż 12 miesięcy wymaga oceny w kontekście przepisu art. 250 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) gdzie postanowiono, że zarząd jednostki samorządu terytorialnego, udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych w przypadku, gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności - termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego. Niewątpliwie, przywołany przepis wprowadza ściśle oznaczony termin wykorzystania dotacji, a mianowicie – do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego. W ocenie tut. Izby podany wskazany przepis wymaga jednak interpretacji uwzględniającej ww. szczególne zasady wypłaty dotacji, czyli wypłat realizowanych w perspektywie dłuższej niż 12 miesięcy.

Zdaniem tut. Izby w celu zapewnienia wykonalności postanowień ww. Programu w zakresie zadań realizowanych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, a jednocześnie spełniając ww. wymóg terminowości rozliczenia dotacji, należy przyjąć interpretację wspomnianej wyżej regulacji art. 250 pkt 2 ustawy zakładającą, że w przypadku zadania inwestycyjnego przy zabytku prowadzonego w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, jego realizacja może następować etapami, czyli zgodnie z zasadami ww. Programu. Każdy z etapów (po jego wykonaniu) podlega zaś odrębnemu rozliczeniu w zakresie wykorzystania środków finansowych do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego. Należy jednocześnie podkreślić, że powyższe rozwiązanie wprowadzane do umowy w sprawie udzielenia dotacji winno pozostać spójne z postanowieniami uchwały przyjętej przez organ stanowiący gminy na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).

Zatem, w ocenie tut. Izby, ze względu na opisane wyżej uwarunkowania systemowe dopuszczalne jest zawarcie w umowie w sprawie udzielenia dotacji postanowień przewidujących termin rozliczenia dotacji dłuższy niż 31 grudnia roku budżetowego, w którym to roku ww. umowa została zawarta. Konstrukcja umowy powinna jednak uwzględniać specyfikę przekazywania środków w ramach ww. Programu oraz warunki określone przez radę gminy w uchwale w sprawie zasad udzielania dotacji.

Odnosząc się do aspektu ujmowania wydatków realizowanych z tytułu dotacji (ze środków ww. Programu) w kolejnych latach budżetowych w wieloletniej prognozie finansowej, to, zdaniem tut. Izby, w aktualnych uwarunkowaniach prawnych brak jest w tym zakresie jednoznacznych rozwiązań legislacyjnych. W ocenie prawnej tej tematyki należy jednak mieć na względzie dwie istotne kwestie, po pierwsze, że zadania realizowane w ramach ww. Programu mogą być zadaniami wieloletnimi, po drugie, że mają charakter zadań inwestycyjnych. Przy takim założeniu, zdaniem tut. Izby, dotacja na realizację planowanego zadania inwestycyjnego przekraczającego rok budżetowy mogłaby stanowić sposób realizacji przedsięwzięcia, które podlega ujęciu w wykazie przedsięwzięć w wieloletniej prognozie finansowej, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ww. ustawy o finansach publicznych, przy czym, gdy zaistnieje dodatkowa przesłanka, tj. w przypadku partycypacji jednostki samorządu terytorialnego w finansowaniu czyli zaangażowania w ramach wydatku dotacyjnego nie tylko środków pochodzących z ww. Programu, ale i środków własnych. Jednocześnie jednostka samorządu terytorialnego powinna środki finansowe przeznaczone na zadanie objęte finansowaniem dotacyjnym (z terminem dłuższym niż 31 grudnia danego roku

budżetowego) wykazać w wieloletniej prognozie finansowej zgodnie z harmonogramem wydatkowania środków. Natomiast w przypadku, gdy przywołana wyżej dodatkowa przesłanka nie zostanie spełniona, to wówczas środki finansowe winny podlegać wykazaniu w wieloletniej prognozy finansowej, jednakże z pominięciem wykazu przedsięwzięć.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że udzielone w ramach niniejszego pisma wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych są wyłącznie stanowiskiem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada kompetencji do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez Luiza Budner-Iwanicka; RIO w Gdańsku
Data: 2024.07.05 11:04:46 CEST

Luiza Budner – Iwanicka
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:
1) członkowie Kolegium w/m,
2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.
Publikacja: Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.